

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

Tit. XVII. De Symbolo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

TITULUS XVI.
DE CONCIONE.

Ritus Solemnis.

I. **C**oncio regulariter habenda esset statim post Evangelium, Celebrante incensato, si quidem tunc incensatio facienda sit, aut saltem post *Credo*, si dicendum sit, ut plurimum Ecclesiarum usus habet. Potest tamen ob Ecclesie vel Populi commoditatem ante vel post Missam, non autem post oblata haberi, cum hoc sit expressè contra Rubricas Missalis. Bauldrius p. 1. c. 15.

II. Si Celebrans ipse concionatur, sedeat in cornu Evangelij super sede parata, depositâ casulâ & Manipulo; si autem hoc fieri commodè non possit, depositâ Planetâ & Manipulo ad Cathedram sine Ministris procedat. Gav. p. 1. tit. 6. n. 6.

III. Si coram Episcopo in loco suæ Jurisdictionis *sub Missa* (nam extra illam petere non debet) eum concionari contingat, circa initium Evangelij ad eum cum debita reverentia accedat, & genuflexus benedictionem petat dicens: *Iube Domne benedicere*, osculata prius manu ejus. Tum Cathedram ascendens, Prælato profundam, alijs capitis inclinationem faciat. Bauldrius p. 1. c. 10. n. 9.

IV. Si SS. Sacramentum sit expositum, Concionator durante Concione, nudo capite stare debet, nisi velum obducere velit Sacramento. *Ibid.* n. 4. quod tamen rectè aliqui intelligendum ajunt, si Concionator intra Chorum, in quo SS. Sacramentum expositum prostat, concionetur; secus verò, si Cathedra in navi templi seu infra Chorum sit erecta.

V. Si SS. nominum JESU vel MARIÆ fiat mentio, caput discooperire debet; si tamen sæpe sint repetenda, utatur potius nomine Christi, Redemptoris, Dominæ nostræ, Cælestis Reginae aut similibus. *Ibid.* n. 5.

TITULUS XVII.
DE SYMBOLO.

Ritus Communis.

I. **Q**uando dicatur Symbolum, conati sunt aliqui tribus hisce verbis, *MVC non credit*, exprimere: indicaverunt enim per hoc voluerunt, Symbolum nunquam dici in Festis

ullius *Martyris* per litteram *M.* indicati: neque *Virginis*, aut *Vidua*, alteriusve *non Virginis*) per litteram *V.* (excepta *S. Maria Magdalena*) nec *Confessoris*, per litteram *C.* representati (si non sit *Doctor Ecclesie*) nisi ejusmodi *Sancti*, & *Sanctæ* sint *Patroni*, aut *Titulares Ecclesie totius* (non *Capellæ tantum* in eadem *Ecclesia*) aut in *Dominicis*, & *infra Octavas Festorum Symbolum* habentium occurrant, sicut constanter occurrunt, *S. Joannes Baptista*, *S. Laurentius*, *S. Stephanus*: & non constanter, plures alij: aut de iisdem approbata quædam insignis *Reliquia* (qualis juxta *Quarti p. 1. tit. 11. dub. 3.* non est manus, vel pes, vel aliud frustum, sed caput, brachium, crus, aut pars illa, in qua passus est *Martyr*, modò integra sit, & non parva) habeatur. *Gavant. p. 1. tit. 11. litt. H.* Censebitur autem adhuc *integra pars*, caput v. g. tametsi ex pluribus fragmentis constet per artificialem unionem conjunctis: modò adsint omnia frustra, seu fragmenta, quæ requiruntur ad integritatem ejusdem membri, & ita aptè simul conglutinentur, ut appareat integrum caput, brachium &c. *Quarti p. 1. tit. 1. dub. 4.*

II. Ex dictis porrò colligitur, *Symbolum* dicendum esse, in omnibus *Festis SS. TRINITATIS*, sive in *Communi* (quò spectant omnes *Dominicæ*, præcipuè *TRINITATIS*) sive in *specie* (uti sunt omnia *Festa Christi*, etiam de *Inventione*, *Exaltatione Crucis illius*, & ob paritatem rationis, de *Spinea Corona*, aut *Festo Armorum illius*, *Transfiguratione*, & *Cœna in Feria quinta S. Hebdomadæ*, & *Dedicatione S. Salvatoris*. Item *Festa S. Spiritûs*, nempe *Pentecostes*. In *Festis quoque B. Virginis*, *Angelorum*, *Evangelistarum*, & *Apostolorum*; tam in *Festis proprijs*, quàm alia cujusque memoria. Reducuntur quoque ad *Festivitates Apostolorum*, solemnitates, quæ fiunt in *creatione*, & *coronatione Summi Pontificis*; in *electione* & *consecratione Episcopi*, qui sunt *Successores Apostolorum*: quò etiam spectant, ob eandem causam, *Festa Doctorum Ecclesie*. *Quarti p. 10. tit. 11. in litt.*

III. His accedunt *Dedicatio*, quotiescunq; præscripta est in *Missali*, *Consecratio Ecclesie* aut *Altaris*, *Anniversarius quoque Dedicacionis Ecclesie propriæ*, & *Cathedralis*, per *Dioecesin*, etiam à *Regularibus* (ex congruentia) sed sine

Octa-

Octava, tamen pro Festo primæ Classis, observandus. Gavant. 10. 2. sect. 8. c. 5. n. 5. In Festo etiam SS. Omnium Symbolum dicitur, quod apud Gavant. p. 1. tit. 11. ad Dedicacionem ab Innocentio refertur.

IV. Dicitur Symbolum per omnes Octavas Festorum præcedentium, quæ cum Octava celebrantur.

V. Symbolum quoque dicitur in Festo Patroni, Titularis, & in Festis principalibus Ordinum, & per eorum Octavas in Ecclesijs illis tantum, in quibus hæc Festa celebrantur. Ubi dubitarunt nonnulli, an si v. g. alij, qui ad Ecclesiam illam vel Ordinem non pertinent, ibidem celebrent, sub ritu duplicis primæ Classis, an verò sub ritu communi Missam dicere, adeoque *Credo* omittere debeant, si alioqui nullum et Missa habeat; ad quod dubium respondendum videtur, posse omnino quemque sub eodem ritu, quo Ecclesia illa tale Festum celebrat, licet non teneatur; si enim potest Peregrinus Legibus loci, per quem transit, se accommodare, cur non & is, qui in Ecclesia aliena celebrat, ritum illius Ecclesiæ observare queat? Symbolum quoque dicitur in Festis principalibus Ordinum, & per eorum Octavas, in Ecclesijs eorum Ordinum tantum. Et denique in Missa solemni, pro re gravi vel publica Ecclesiæ causa; qualem neutram facit solum Populi concursus. Gavant. p. 1. tit. 11. litt. N. in fine. Causa autem, ob quas res pro gravi habenda sit, suprâ sunt posita tit. 10. n. 4. Publica verò Ecclesiæ causa dicitur, ob quam Oratio fit solemnis, decem, vel quadraginta horarum, & quando fiunt Comitæ generalia, vel provincialia Regulæ rium &c. Gerlac. p. 1. tit. 11. §. 6.

VI. An verò in Translatione Sanctorum Symbolum dicatur, quæstio est. Gavantus p. 1. tit. 11. litt. H. dicitur putat, si Officium sit Duplex, quod Translationi principalis tantum Patroni concedere solet sacra Rituum Congregatio Gerlac. autem p. 1. tit. 11. §. 2. Si Festum, inquit, Translationis sit alicujus Sancti, qui requirat Symbolum in Festo proprio, v. g. si sit Doctor Ecclesiæ, vel Apostolus &c. videtur dicendum etiam Symbolum, licet Festum sit tantum Semiduplex. Hinc porrò infert, in Ecclesijs, in quibus Festum quinta, aut in Sabbato Officium fit de SS. Sacramento, aut B. Virgine, sub Ritu Semiduplici, Symbolum dicendum esse

sicut dicitur in Dominicis, quæ tantum sunt Semiduplicia. Sed hæc opinio videtur contra communem Ecclesiæ praxin, quæ nulli Semiduplici Symbolum assignare consuevit, nisi sit dies Dominica, aut dies infra Octavam. Unde omnino sententia Gavanti præferenda videtur.

VII. In Missis privatis, ad verba *Incarnatus est*, etiam in Festo Annuntiationis, & tribus Missis in Nativitate Domini, Celebrans non flectit utroque genu, sed uno tantum, ut facilius surgat, juxta usum communissimum, ait Gavant. p. 1. tit. 17. ad finem. Cum dicit, *IESVM Christum, &, adoratur*, caput inclinat.

Ritus Solemnis.

I. Finito Evangelio aut Concione, datoque signo à Cæremoniario, extendens & elevans manus, *Credo* cantat. & dum dicit *in Vnum*, easdem conjungit, & caput Cruci inclinat prosequendo Symbolum privatim. Ad verba *Incarnatus est*, genuflectit, ut supra dictum est num. 7. & ad *IESVM Christum*, & ad *adoratur* caput inclinat. Cum dicit *Et vitam venturi sæculi* Cruce majori sese signat, & factâ Cruci debitâ reverentiâ, per viam breviorẽ ad sedem suam descendit, ubi ad verba suprascripta caput, & ad *Incarnatus est* profundè se inclinat; si non sedet, genuflectit, ut n. seq. in fine.

II. In Festo Nativitatis Domini & Annuntiationis surgit à sede, & super infimo gradu in cornu Epistolæ flectit genua, facie ad cornu Evangelij conversâ, & quando canitur, *Homo factus est*: caput inclinat: aut si non sedet, in superiori Altaris gradu genuflectit, & ad dicta verba caput profundè inclinat.

III. Cum Diaconus antè, quàm ad credentiam vadat, profundè se inclinat ante Celebrantem, ipse quoque modica capitis cooperti inclinatione eidem responder.

IV. Circa finem Symboli dato signo surgit, & ad Altare credit, sicut supra de fine ad *Gloria in Excelsis* dictum.

TITULUS XVIII.

DE OFFERTORIO.

Ritus Communis.

Offertorium semper dicitur, excepto Sabbato sa-

Instruct. I.

D

II. Tem-